

SANDBÄCK – SAMRÅDSUNDERLAG

TILL UNDERSÖKNINGSSAMRÅD ENLIGT 6 KAP. MILJÖBALKEN

2022-05-19

UPPDRAG

319620, Samrådsprocess Sandbäck

Titel:

Sandbäck – Samrådsunderlag till undersökningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken

Datum:

2022-05-19

MEDVERKANDE

Beställare:

Solkompaniet Sverige AB

Kontaktperson:

Weronica Andersson

Konsult:

Tyréns AB

Uppdragsansvarig:

Therese Balchman

Kvalitetsgranskare:

Anna Thyrén

SAMMANFATTNING

Södra Sverige är ett område med stort behov av ytterligare produktionskapacitet av energi. Förutsättningarna är goda för solenergi i Skåne med god solinstrålning och ett lite kallare nordiskt klimat som kyler solcellspanelerna väl och därmed ökar effektiviteten i produktionen. Den stora mängden soltimmar i Skåne och behovet av att komplettera vindkraftsproduktionen gör solceller till en attraktiv teknik för att arbeta mot satta energi- och klimatmål. Skånes totala slutanvändning av energi var år 2017 runt 36,2 TWh, och energianvändningen utgörs till 51% av förnybar energi. Skåne har ett klimatmål till 2030 att energianvändningen i länet ska utgöras av minst 80 % förnybar energi. I Sverige är dessutom ett nationellt mål att ha 100 % förnybar elproduktion år 2040.

Syftet med projektutvecklingen har varit att med största möjliga hänsyn till människor, natur och miljö utforma en koncentrerad och effektiv solcellsanläggning som utnyttjar områdets potential optimalt. Det planerade verksamhetsområdet är beläget på fastigheten Sandbäck 9:1, strax söder om centrala Sjöbo, och är cirka 5 hektar stort. Platsen är väl positionerad med direkt anslutning till en elnätsstation och kraftledningar, vilket minskar förluster i elnätet och skapar en effektiv installationsprocess med minimala miljöingrepp för kabeldragning. Det är goda avstånd till motsatta intressen och verksamhetsområdet har begränsats med hänsyn till fastighetsgränser, naturvärden, dike, luftledning och markledning. Den färdiga anläggningen kommer av försäkringsskäl att inhägnas med stängsel (cirka 2 meter högt). Verksamhetsområdet är dock utformat med hänsyn till djur och människors rörelsefrihet med passager, avstånd till vattendrag och en instängsling som tillåter smådjur att ta sig igenom.

Det här dokumentet är underlag för undersökningssamråd enligt 6 kap 23-25 §§ miljöbalken. Det aktuella samrådet utgör en viktig del i miljöbedömningsprocessen och syftet är att länsstyrelsen ska kunna avgöra om den planerade verksamheten medför betydande miljöpåverkan eller ej.

Miljöaspekter som tas upp i underlaget är naturmiljö, kulturmiljö, rekreation och friluftsliv, ianspråktagande av jordbruksmark, påverkan på närboende, andra närliggande verksamheter och kumulativa effekter med närliggande solcellspark.

Anläggningen förväntas generera energi i minst 30 år med en maximal installerad effekt på 3,5 MW. När verksamheten avslutas kommer solceller och stängsel att kunna nedmonteras, transformatorstationer lyftas bort och stolpar och kablar dras upp ur marken. Metallkomponenter i panelerna återvinns och marken återställs till sitt ursprung. I ett övergripande perspektiv kommer anläggningen, genom sin utsläppsfria energiproduktion, att medföra positiva konsekvenser för miljön och bidra till måluppfyllnad av nationella och regionala miljö- och klimatmål.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	ADMINISTRATIVA UPPGIFTER.....	6
2	INLEDNING.....	6
2.1	INTRODUKTION TILL PROJEKTET OCH SYFTE	6
2.1.1	SOLCELLSPARK SANDBÄCK	6
2.1.2	SYFTE	6
2.1.3	OM SOLKOMPANIET	7
2.2	TIDPLAN	7
2.3	LOKALISERING.....	7
2.3.1	RÅDIGHET	7
2.3.2	VALD LOKALISERING	7
2.3.3	ALTERNATIV LOKALISERING.....	9
2.3.4	NOLLALTERNATIV	10
2.4	MILJÖBEDÖMNINGSPROCESSEN.....	11
2.5	AVGRÄNSNING OCH METOD	12
3	FÖRUTSÄTTNINGAR.....	13
3.1	OMRÅDESBESKRIVNING.....	13
3.1.1	NATURMILJÖ	13
3.1.2	KULTURMILJÖ	13
3.1.3	ANSPRÅKTAGANDE AV JORDBRUKSMARK	14
3.1.4	NÄRLIGGANDE SOLCELLSPARK	15
3.1.5	HYDROLOGI	15
3.1.6	REKREATION	16
3.1.7	TILLFARTSVÄG FÖR TRANSPORTER.....	17
3.1.8	NÄRBOENDE.....	17
3.1.9	ELNÄT	18
3.1.10	LUFTFART	18
3.1.11	FÖRSVARSMAKT	18
3.2	RIKSINTRESSEN OCH SKYDDADE OMRÅDEN	19
3.2.1	RIKSINTRESSEN.....	19
3.2.2	SKYDDADE OMRÅDEN	19
3.3	MÅL OCH RIKTLINJER.....	19
3.3.1	MILJÖMÅL.....	20
3.3.2	MILJÖKVALITETSNORMER	20
3.3.3	PLANFÖRHÅLLANDEN.....	21

4	VERKSAMHETSBEKRIVNING	21
4.1	PLANERAD VERKSAMHET	21
4.1.1	PARKEN	21
4.1.2	UTFORMNING PANELER	21
4.1.3	KRAFTKABEL ÖVER DIKE	22
4.1.4	TRANSFORMATORSTATIONER	23
4.1.5	STÄNGSEL	25
4.2	VERKSAMHETSOMRÅDE	26
5	FÖRUTSEDD PÅVERKAN OCH SKYDDSÅTGÄRDER	26
5.1	NATURLIV	26
5.2	KULTURLIV	27
5.3	REKREATION	27
5.4	IANSPRÅKTAGANDE AV JORDBRUKSMARK	27
5.5	NÄRBOENDE	28
6	FÖRUTSEDDA KUMULATIVA EFFEKTER	29
6.1	ANLÄGGNINGSSKEDET	30
6.2	DRIFTSKEDET	30
6.2.1	NÄRBOENDE	30
6.2.2	IANSPRÅKTAGANDE AV JORDBRUKSMARK	31
6.2.3	NATURLIV	31
6.2.4	REKREATION OCH FRILUFTSLIV	31
6.2.5	ANDRA NÄRLIGGANDE VERKSAMHETER	32
7	HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER	32
7.1	MARK OCH VATTEN	32
7.2	RÅVAROR	32
7.3	ENERGI	32
8	MÅLUPPFYLLELSE	32
8.1	MILJÖKVALITETSNORMER	33
8.2	SLUTSATSER	33
9	SAMLAD BEDÖMNING	33
10	FORTSATT SAMRÅD	33
11	REFERENSER	34

1 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Sökande & Verksamhetsutövare	Solkompaniet Sverige AB
Organisationsnummer	556780-1336
Adress	Bolmensvägen 43, 120 50 Årsta
E-postadress	info@solkompaniet.se
Telefon	08-400 26 750
Kontaktperson	Weronica Andersson, projektledare
E-postadress	weronica.andersson@solkompaniet.se
Telefon	070-66 55 862
Anläggningsnamn	Solcellspark Sandbäck
Fastighetsbeteckning	Sandbäck 9:1
Län	Skåne
Kommun	Sjöbo

2 INLEDNING

2.1 INTRODUKTION TILL PROJEKTET OCH SYFTE

2.1.1 SOLCELLSPARK SANDBÄCK

Solkompaniet Sverige AB (Solkompaniet) planerar att uppföra en solcellspark på mark för produktion av fossilfri energi, inom fastigheten Sandbäck 9:1 i Sjöbo kommun. Solcellsanläggningen kommer att vara uppdelad i tre block på fastigheten och kommer ha en maxkapacitet på 3,5 MW. Platsen är väl positionerad med direkt anslutning till en elnätsstation och kraftledningar, vilket minskar förluster i elnätet och skapar en effektiv installationsprocess med minimala miljöingrepp för kabeldragning. Det är långa avstånd till motsatta intressen och verksamhetsområdet har begränsats med hänsyn till fastighetsgränser, dike, luftledning och markledning.

2.1.2 SYFTE

Syftet med projektutvecklingen är att med största möjliga hänsyn till människor, natur och miljö utforma en koncentrerad och effektiv solcellsanläggning som kan utnyttja områdets potential optimalt och som genom sin produktion kan öka andelen förnyelsebar energi i den svenska energimixen.

2.1.3 OM SOLKOMPANIET

"Vi på Solkompaniet är både konsulter och projekterar och bygger större soleanläggningar med egna solemontörer och elektriker. Vi samarbetar med Tysklands största solegrossist, IBC SOLAR, där vi är en av deras utvalda partners runt om i världen. Vi är deras Preferred Premium Partner i Sverige och kan erbjuda ett stort urval av de bästa produkterna på marknaden. Och vi ser till att de installeras med samma höga kvalitetskrav för att producera el problemfritt i 30 år. Vi som arbetar i Solkompaniet drivs av att se till att omställningen till ett helt förnybart energisystem verkligen händer. Och vårt uppdrag är att sprida kunskap om att sol fungerar utmärkt även i Sverige och göra det enkelt och tryggt för större fastighetsägare att använda sina tak och sin mark till sol. Vi erbjuder också batterilagring och laddinfrastruktur för elbilar, eftersom vi är övertygade om att även det är pusselbitar i en hållbar värld – särskilt i kombination med solceller. Idag är vi över 150 anställda, med kontor i Stockholm, Göteborg, Helsingborg, Jönköping och Västerås, och bygger över hela Sverige. Vi är ett solbolag som omsatte närmare 300 MSEK under 2020 och vi ser fram emot att fortsätta växa kraftigt och bygga Sveriges bästa soleanläggningar."

2.2 TIDPLAN

Etableringen av verksamheten är beräknad att påbörjas 2022-07-01. Parken förväntas stå klar innan vintern 2022. Solcellsparken förväntas därefter vara i drift i minst 30 år, det vill säga minst till och med 2052.

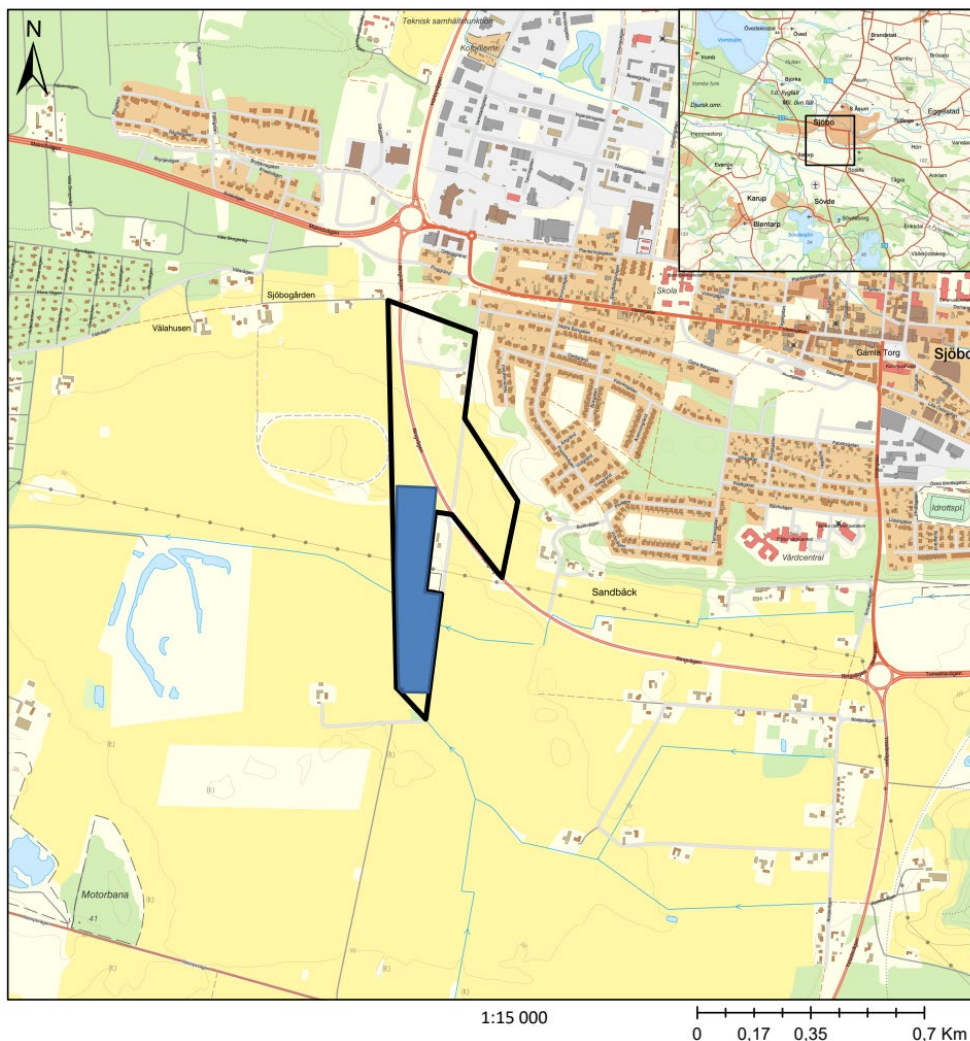
2.3 LOKALISERING

2.3.1 RÅDIGHET

Solkompaniet har tecknat arrendeavtal med markägaren och har fullständig rådighet över marken.

2.3.2 VALD LOKALISERING

Verksamheten lokaliseras på fastigheten Sandbäck 9:1 som ligger i Sjöbo kommun. Fastigheten ligger strax sydväst om centrala Sjöbo i anslutning till riksväg 11/13, se Figur 1. Fastigheten är uppdelad i två delar där ena delen ligger nordost och den andra delen ligger sydväst om riksvägen.

Figur 1. Översiktskarta där fastighetsgränsen syns i svart och aktuellt verksamhetsområde syns i blått.

Den valda placeringen ligger i direkt anslutning till en elnätsstation och kraftledningar vilket minskar förluster i elnätet och skapar en effektiv installationsprocess med minimala miljöingrepp för kabeldragning.

Solcellsmodulernas utbredning har anpassats efter de luftledningar som går över området, de markledningar som finns och den framtida ledningen Hansa PowerBridge, se Figur 2, som ska dras i närheten av aktuell lokalisering. Solkompaniet har samrátt med ledningsägaren Svenska Kraftnät angående att säkerställa att verksamheterna inte påverkas av varandra.

Val av utformning har gjorts med försiktighet och hänsyn till kända värden. Verksamhetsområdet har utformats och begränsats med hänsyn till fastighetsgränser, dike, luftledning och markledning. Instängslingen har utformats så att det blir lätt för storsvilt att ta sig runt och småsvilt att röra sig obehindrat in i och genom området.

Figur 2. Överblick över närliggande verksamheter. Verksamhetsområdet för aktuell åtgärd syns i rosa i kartan. Dragningen för Hansa Power Bridge syns med röd linje och den närliggande solcellsparken syns längst söderut i kartan.

2.3.3 ALTERNATIV LOKALISERING

I arbetet med att utforma verksamhetsområdet har alternativa lokaliseringar utretts. Eftersom Solkompaniet inte har rådighet över mark utanför fastighetens gränser har val av lokalisering avgränsats till områden inom fastigheten, se Figur 3.

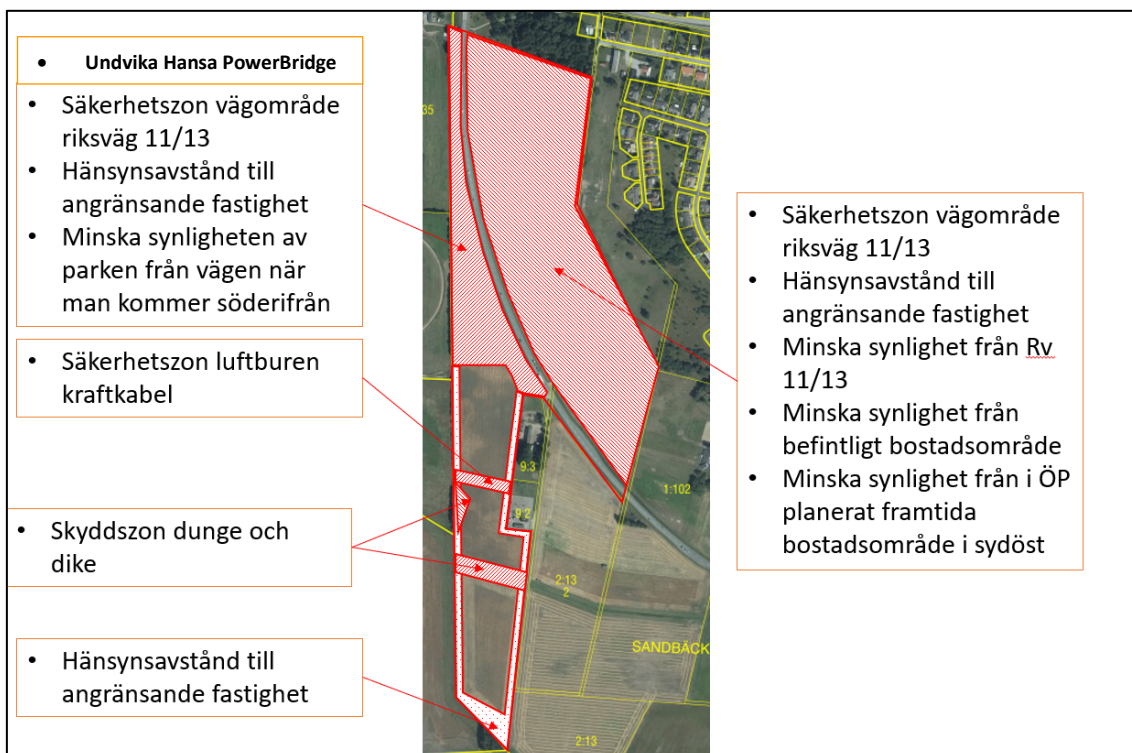
Outnyttjade områden inom fastigheten till öster om riksväg 11/12 har utretts men valts bort eftersom en lokalisering där anses komma för nära närboende i såväl befintliga som planerade framtida bostadsområden. Lokalisering inom detta område kan också innebära en visuell påverkan på människor som färdas på riksvägen och passerar förbi verksamheten. Vidare har en säkerhetszon till vägområdet på minst 10 meter från stängslet till den mindre grusvägen, och 35 meter från stängslet till riksvägen, samt ett hänsynsavstånd till angränsande fastighet använts.

Av den del av fastigheten som ligger söder om riksvägen har den norra delen också valts bort eftersom att Hansa PowerBridge kommer dras genom området, och eftersom även denna yta innebär att närboende i befintliga och framtida bostadsområden kan

påverkas visuellt. Dessutom är avståndet till vägen inte är tillräckligt stort, både ur ett visuellt perspektiv och sett till säkerhetszonen.

Den påverkan som uppstår av att lokalisera parken i ovan nämnda delar är sammanfattningsvis starkt motiverande till att välja en annan lokalisering.

Av det område som kvarstår som lämpligt utifrån ovan nämnda perspektiv, har utbredningen anpassats för att undvika ett dike som löper över åkern, träd som finns till väster om fastigheten samt en luftburen kraftkabel som löper över området. Av fastighetens totala yta på 24 hektar har slutligen strax under 5 hektar bedömts som lämpligt att lokalisera verksamheten på.

Figur 3. Utredning av alternativa lokaliseringar inom fastighetsgränsen. Röd linje visar fastighetsgränsen, röd yta visar områden som valts bort och genomskinlig yta inom fastigheten visar vald lokalisering.

Solenergi kan utvinnas genom solcellsanläggningar på redan hårdgjorda ytor och för sådana parker behöver jordbruksmark inte tas i anspråk. Solkompaniet arbetar dock redan aktivt med att bearbeta samtliga större byggnadsägare i Sjöbo för att få till så många solcellsanläggningar på tak och parkeringsplatser som möjligt. Etableringen av denna solcellspark är alltså inte en ersättning för takanläggningar, den är ett komplement.

2.3.4 NOLLALTERNATIV

Nollalternativet innebär att solcellsanläggningen inte etableras. Området fortsätter vara åker och odlingen av gräs fortsätter utan påverkan. Nollalternativet innebär också att cirka 3,5 MW förnyelsebar energi inte kan produceras på platsen, och att energibehovet måste tillgodoses på annat sätt.

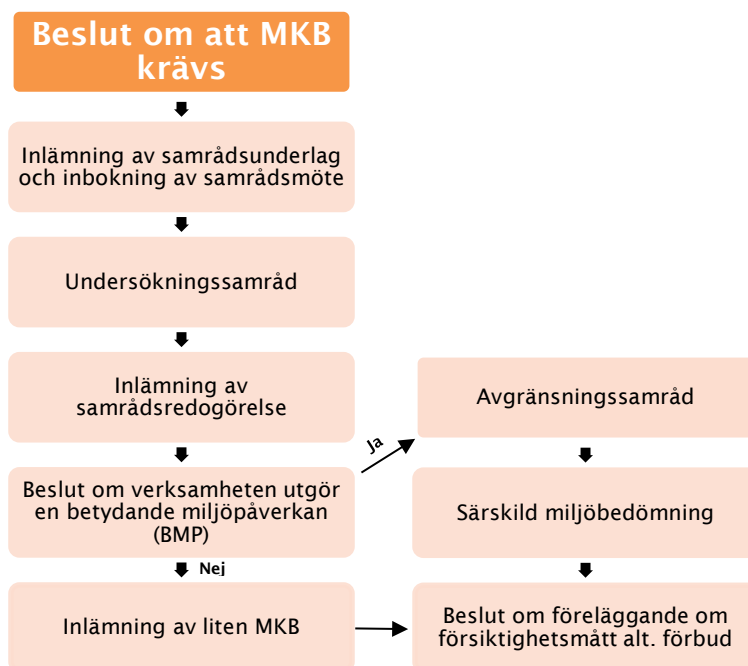
2.4 MILJÖBEDÖMNINGSPROCESSEN

Vid en tillståndsprövning ska den sökande visa vilka konsekvenser i form av påverkan eller skada som den planerade verksamheten orsakar. Genom tillståndsansökan och miljödom regleras hur konsekvenserna ska hanteras och hur de skadelidande ska ersättas. Inom processen för tillståndsansökan ska en specifik miljöbedömning för verksamheten göras. Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande samt undvika eller minimera miljöpåverkan i projektet och på så sätt främja en hållbar utveckling.

Det aktuella samrådet utgör en viktig del i miljöbedömningsprocessen och utgörs av ett undersökningssamråd enligt 6 kap 23-25 §§ miljöbalken. Syftet med detta samråd är att länsstyrelsen ska kunna avgöra om den planerade verksamheten medför betydande miljöpåverkan eller ej. Begreppet betydande miljöpåverkan är ett juridiskt begrepp som används i miljöbalken och angränsande lagstiftning i samband med regler för miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning. Undersökningssamrådet inleder samrådsprocessen när länsstyrelsen har fattat beslut om att en miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas. Solkompaniet ska samråda med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda, såsom fastighetsägare och närboende, som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten. Undersökningssamrådet ska bidra till att innehållet i kommande miljökonsekvensbeskrivning får den omfattning och detaljeringsgrad som behövs för tillståndsprövningen.

När undersökningssamrådet har genomförts kommer Solkompaniet att sammanställa vad som framkommit under samrådet och Länsstyrelsen beslutar om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om Länsstyrelsen beslutar att så är fallet kommer ytterligare samråd att genomföras i form av ett avgränsningssamråd. Detta samråd syftar bl.a. till att komma fram till vilka undersökningar och utredningar av verksamhetens påverkan på människors hälsa och miljö som behöver utföras och innehållet i den miljökonsekvensbeskrivning som ska upprättas. Om Länsstyrelsen beslutar att den planerade åtgärden inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan kommer en liten MKB att upprättas, se Figur 4.

Detta samrådsunderlag redovisar den planerade solcellsparkens lokalisering, omfattning och utformning, samt redogör för de olika värden och intressen som berörs av dess etablering.

Figur 4. Process för samråd enligt 6 kapitlet miljöbalken för att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för solcellsanläggning.

2.5 AVGRÄNSNING OCH METOD

Eftersom alla miljöaspekter inte är relevanta för varje enskild tillståndsprövning har en avgränsning av de delar av miljön som listas i 6 kap. 2 § miljöbalken gjorts. Avgränsningen innebär att detta samrådsunderlag främst kommer fokusera på relevanta miljöaspekter, vilka är naturmiljö, kulturmiljö, ianspråktagande av jordbruksmark, kumulativa effekter, påverkan på människor och påverkan på närliggande intressenter.

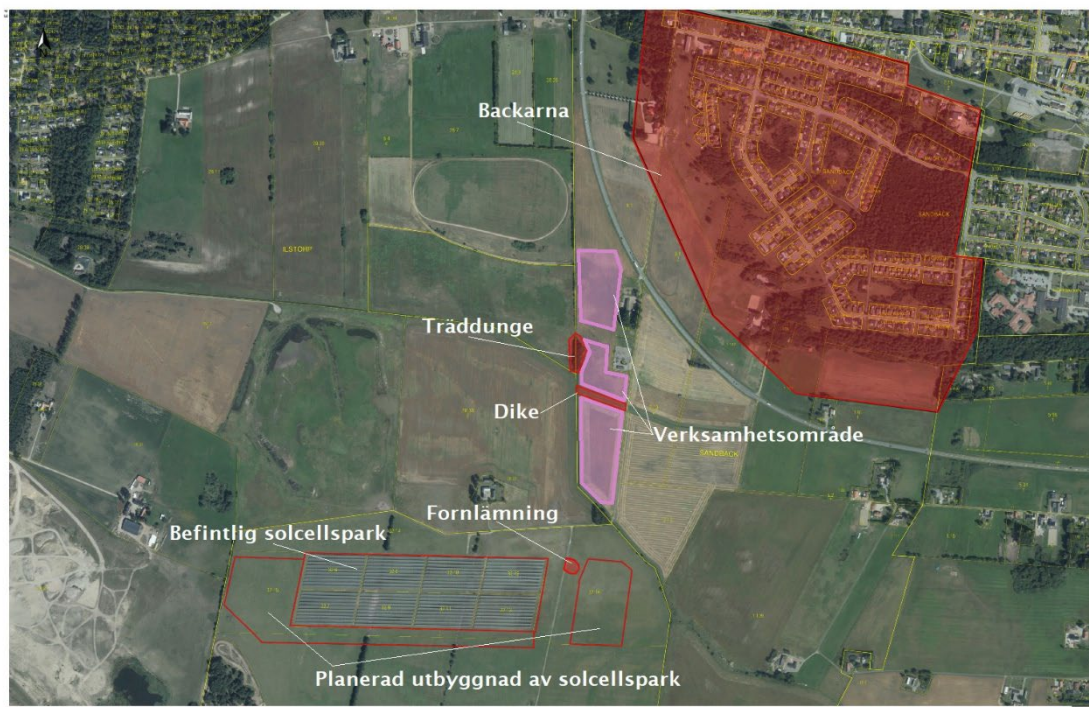
Föreliggande samrådsunderlag avgränsas till att gälla endast den planerade verksamheten på fastigheten Sandbäck 9:1 i Sjöbo kommun.

3 FÖRUTSÄTTNINGAR

3.1 OMRÅDESBESKRIVNING

3.1.1 NATURMILJÖ

Sökning för verksamhetsområdet har gjorts i Artportalen för de senaste 25 åren och inga fynd av rödlistade arter påträffades. Utifrån tillgängliga kartdatabaser via naturvårdsverket, IBA (Important Bird Areas), länsstyrelsens informationskarta m.fl. så finns inga kända naturvärden inom det planerade verksamhetsområdet. Platsbesök har gjorts av utbildad biolog och det enda identifierade naturvärdet inom verksamhetsområdet är ett dike som går igenom området. Det finns även en träddunge strax väster om verksamhetsområdet, se Figur 5.

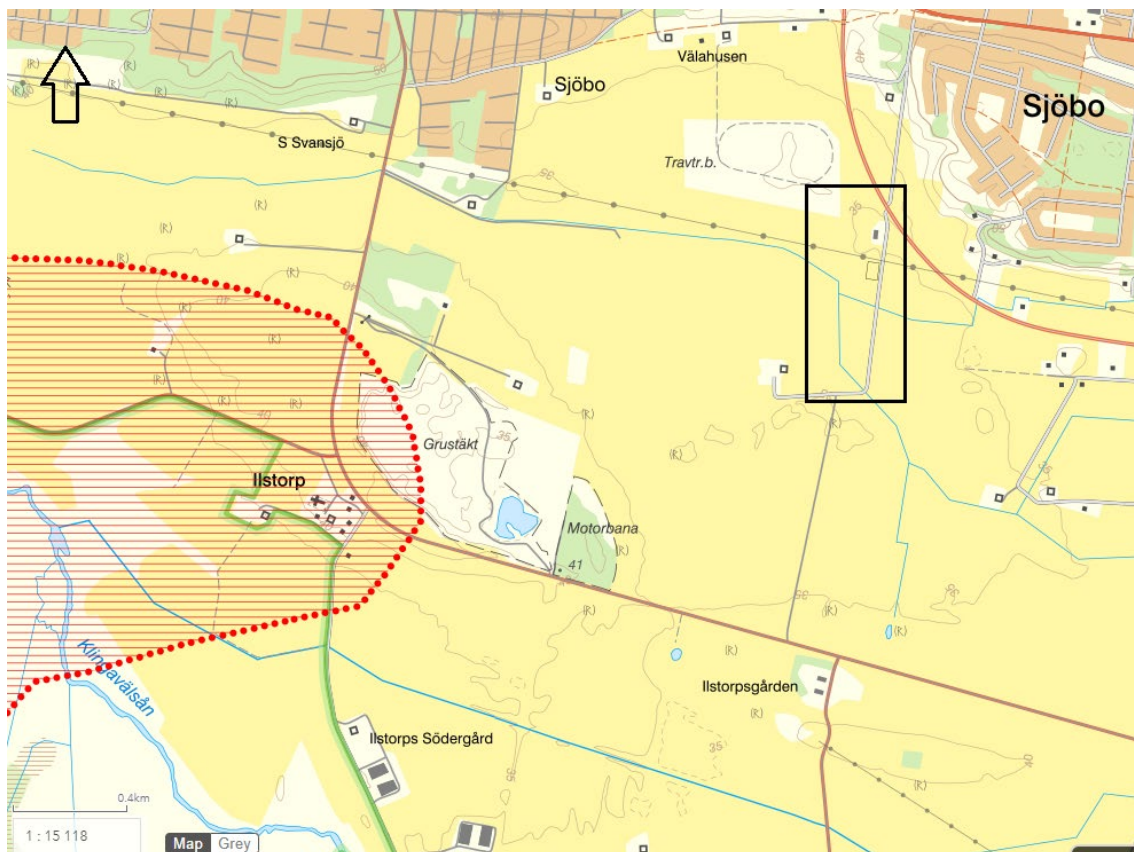
Figur 5. Förutsättningar för området. Verksamhetsområdet syns i rosa.

3.1.2 KULTURMILJÖ

Det finns inga riksintressen för kulturmiljö eller utpekade fornlämningar inom det planerade verksamhetsområdet. Närmsta fornlämning ligger cirka 200 meter söder om verksamhetsområdet och är en blästbrukslämning (L1990:8932) med RAÄ-nummer Ilstorp 45:1, se Figur 5, och närmsta riksintresse för kulturmiljövård ligger cirka 1500 meter västerut, se Figur 6.

Delar av fastigheten Sjöbo Sandbäck 9:1 överlappas av området som enligt Kulturmiljöprogrammet för Sjöbo tätort kallas för Backarna, se Figur 5. Backarnas yttre område karaktäriseras av äldre bebyggelse med gårdar i söder och väster. Bostadsområdet har stora kvaliteter med sammanhängande grönområden, lekplatser och öppna utblickar över det omgivande öppna landskapet och Romeleåsen. Stora delar av bostadsområdet består av naturmarker som sparats ut i landskapet (Regionmuséet Kristianstad/Landsantikvarien i Skåne, 2013). De delar av fastigheten

som överlappas av området Backarna är dock de delar som ligger norr om riksvägen, med andra ord kommer de överlappande delarna av fastigheten inte att exploateras eller bebyggas.

Figur 6. Riksintresse för kulturmiljövård syns i röd streckning och verksamhetsområdet inom svart markering.

3.1.3 IANSPRÅKTAGANDE AV JORDBRUKSMARK

Nuvarande markanvändning för området är åker/vall och grödan som odlas på åkern är en mellangröda med gräs som skördas och används som djurfoder. Åkermarken är väldigt lågproduktiv (klass 3) på grund av hög sandinblandning. Etableringen av en solcellspark innebär att åkermarken kommer att tas i anspråk, se hur i Figur 7, dock kommer marken att kunna fortsätta brukas på samma sätt som tidigare och marken kan därför behålla sin klassning som jordbruksmark. Avtal har skrivits med markägare och tidigare arrendator för detta så att marken ska kunna fortsätta brukas på samma sätt som idag i harmoni med parken.

Solcellspanelerna monteras på stolpar istället för fundament vilket innebär minimal påverkan på marken under solcellerna. Panelerna placeras 0,8 – 3 meter ovan mark vilket tillåter viss växtlighet där vegetationen regelbundet behöver hållas efter. Sannolikt leder solcellsparken till något lägre skördar i områdena som skuggas av modulerna, men trots minskad produktion av grödor innebär solcellsparken tillsammans med vallodlingen en ökad markeffektivitet, jämfört med vardera markanvändning för sig (RISE, 2021).

Figur 7. Exempelbild från solcellspark i Varberg. För fler exempelbilder, se Bilaga 4 - Exempelbilder på solcellspark.

3.1.4 NÄRLIGGANDE SOLCELLSPARK

Verksamhetsområdet för aktuell åtgärd ligger cirka 130 meter norr om en tidigare beslutad anläggning som är 24 hektar stor och delvis uppförd, se Figur 2 och Figur 5.

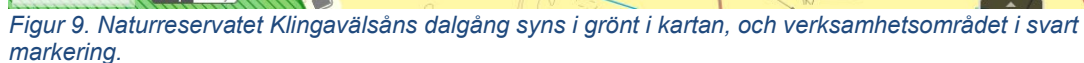
3.1.5 HYDROLOGI

Verksamhetsområdet korsas av ett vattendrag som leder över åkrarna och ut i Klingavälsån, som i sin tur slutligen mynnar ut i Kävlingeån, se Figur 8.

Enligt länsstyrelsens karttjänst Vattenatlas hör diket och kringliggande område till dikningsföretaget Klingavälsåns regleringsföretag (från år 1939, i kategorin Dikningsföretag efter 1920) samt till dikningsföretaget Sjöbo och Sandbäcks s k rödjor samt Ilstorps gård, S. Svansjö och Skarrie (från år 1888, i kategorin Dikningsföretag före 1920).

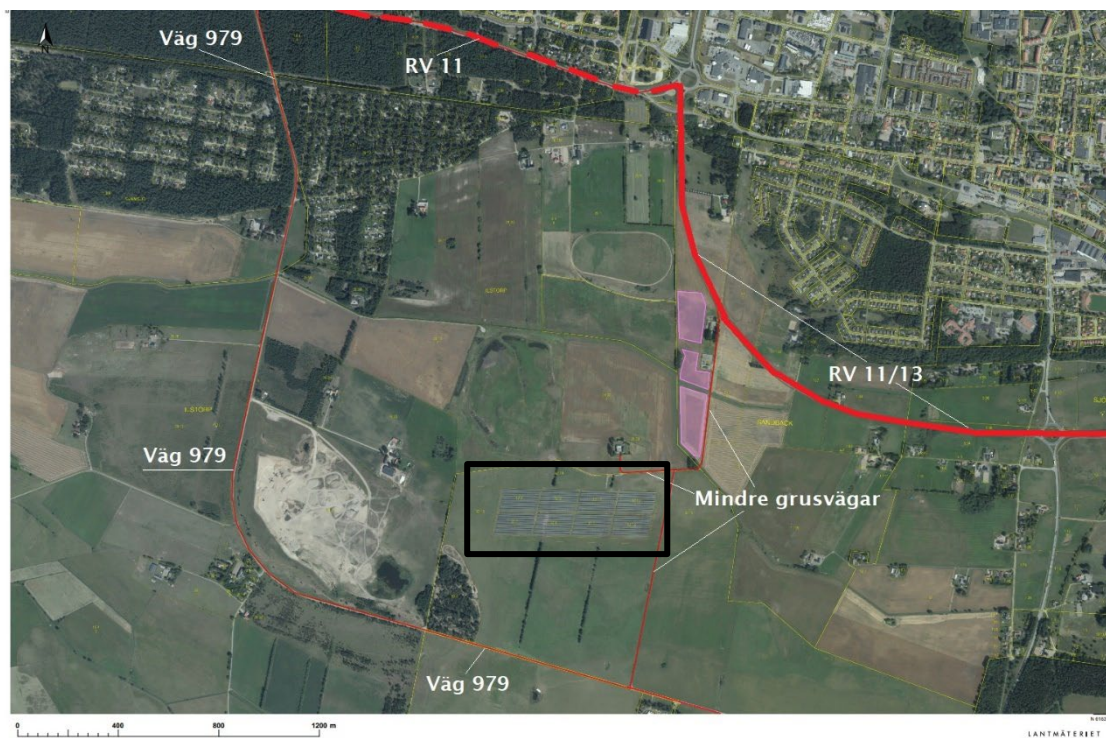

Området är inte utpekad som något särskilt intresse för friluftsliv och friluftslivet generellt är kraftigt begränsad i området på grund av nuvarande jordbruksverksamhet. Närmsta friluftsområde är naturreservatet Klingavälsåns dalgång, som ligger cirka 1 800 meter sydväst om verksamhetsområdet, se Figur 9.

3.1.7 TILLFARTSVÄG FÖR TRANSPORTER

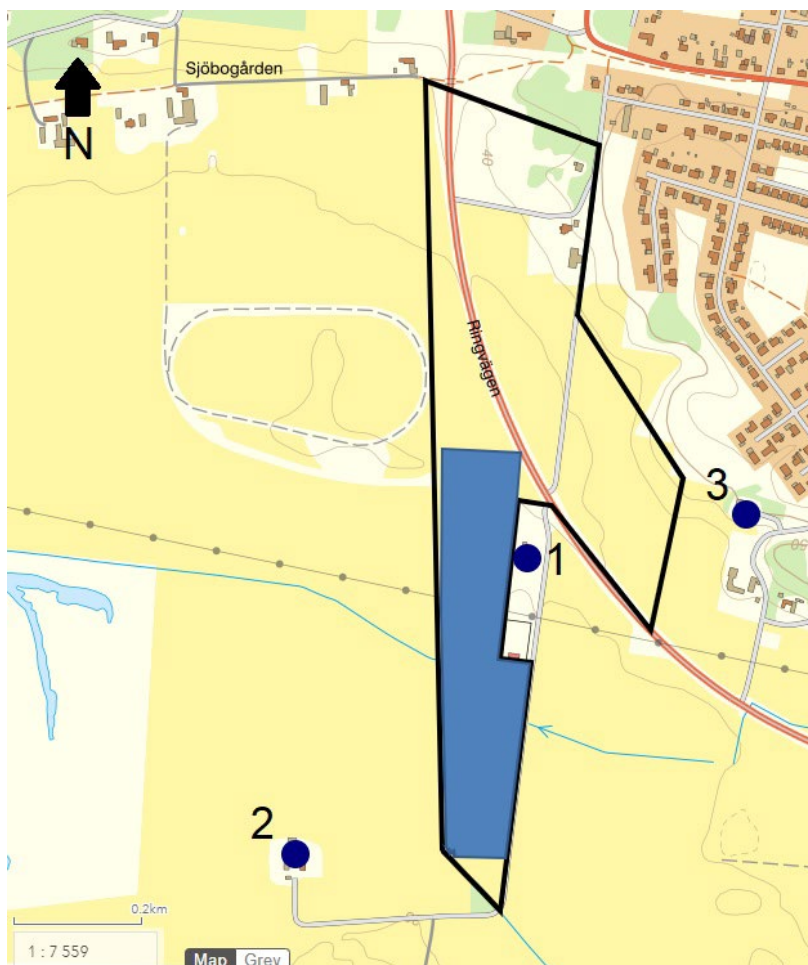
Solcellsparken är lokaliserad i anslutning till riksväg 11/13. Riksvägen leder in på en småväg i norra delen av verksamhetsområdet, vars dragning går förbi fastigheten, möjliggör tillfart till närboende och sedan leder ut till väg 979, se Figur 10. Det är möjligt för verksamhetsutövaren för den närliggande solcellsparken att använda samma tillfartsväg som den aktuella åtgärdens vid sin utbyggnad och drift, men sannolikt använder de en annan tillfartsväg då den närliggande parken är lättare att komma åt söderifrån, från väg 979.

Figur 10. Vägar i närområdet. Verksamhetsområdet syns i rosa och strax sydväst om detta syns den närliggande parken inom svart markering.

3.1.8 NÄRBOENDE

Det finns tre bostäder i nära anslutning till solcellsparken, se Figur 11. Den första bostaden ligger i direkt anslutning till parken (på fastigheten Sandbäck 9:3, mellan riksvägen och kraftstationen). Den andra ligger cirka 200 meter väster om verksamhetsområdet (på fastigheten Ilstorp 28:29) och den tredje ligger på andra sidan riksvägen, cirka 350 meter öster om verksamhetsområdet (på fastigheten Sandbäck 1:102).

Figur 11. Översikt över närboende. Verksamhetsområdet syns som blå figur och närboende som blå prickar.

3.1.9 ELNÄT

Öster om verksamhetsområdet, precis nedanför fastigheten Sandbäck 9:3, ligger en lokal elnätsstation, det går luftledningar över området och det finns markledningar i området. Kontakt är etablerad med Sjöbo elnät som driver lokalnätsstationen.

3.1.10 LUFTFART

Två kilometer söder om det planerade verksamhetsområdet ligger ESMI Sövde flygplats. Inflygning och starter går inte över det planerade verksamhetsområdet.

3.1.11 FÖRSVARSMAKT

Området ligger ej inom av Försvarsmakten utpekat påverkansområde eller riksintresse. Närmaste sådant ligger 3,5 kilometer nordväst vid nedlagda Björka flygplats.

3.2 RIKSINTRESSEN OCH SKYDDADE OMRÅDEN

3.2.1 RIKSINTRESSEN

Det finns inga riksintressen som överlappar verksamhetsområdet. I närheten av verksamhetsområdet finns:

- Riksintresse för naturvård
Sjöbo Ora - Fyledalen - Nybroån med biflöde, 1 500 meter österut
- Riksintresse för naturvård
Klingavälsån, 1 800 meter västerut
- Riksintresse för friluftsliv
Fyledalen, 2 200 meter österut
- Riksintresse för friluftsliv
Vomb och Klingavälsån, 1 800 meter västerut
- Riksintresse för kulturmiljövård
Everlov - Kumlatofta - Ilstorp, 1 500 meter västerut
- Natura2000 Art- och habitatdirektivet
Klingavälsån-Karup, 1 800 meter västerut
- Natura2000 Fågeldirektivet
Klingavälsån, 1 800 meter västerut

3.2.2 SKYDDADE OMRÅDEN

Det finns ett biotopskyddsområde inom verksamhetsområdet i form av ett småvatten i jordbruksmark (dike), se kapitel 3.1.5. Hydrologi. I övrigt finns inga skyddade områden i närheten.

3.3 MÅL OCH RIKTLINJER

Miljökvalitetsmålen fungerar som riktvärden för miljöarbetet i Sverige och beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Det övergripande generationsmålet innebär att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Etappmålen är steg på vägen för att nå generationsmålet och ett eller flera av miljökvalitetsmålen.

3.3.1 MILJÖMÅL

Nationella miljö kvalitetsmål

Tabell 1. Nationella miljö kvalitetsmål

1. Begränsad miljöpåverkan	9. Grundvatten av god kvalitet
2. Frisk luft	10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
3. Bara naturlig försurning	11. Myllrande våtmarker
4. Giftfri miljö	12. Levande skogar
5. Skyddande ozonskikt	13. Ett rikt odlingslandskap
6. Säker strålmiljö	14. Storslagen fjällmiljö
7. Ingen övergödning	15. God bebyggd miljö
8. Levande sjöar och vattendrag	16. Ett rikt växt- och djurliv

Regionala miljö mål för Skåne

Skånes mål är samma som de nationella målen: generationsmålet, miljö kvalitetsmålen (med undantag för "Storslagen fjällmiljö") och etappmålen. Skåne har därutöver ytterligare regionala mål för miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan, se Tabell 2 neTabell 2. Ytterligare regionala klimatmål för Skåne till år 2030.dan.

Tabell 2. Ytterligare regionala klimatmål för Skåne till år 2030.

Utsläppen av växthusgaser i Skåne ska vara minst 80 % lägre än år 1990.
Utsläppen av växthusgaser från konsumtion i Skåne ska vara högst 5 ton koldioxidekvivalenter per person och år.
Energianvändningen i Skåne ska vara minst 20 % lägre än år 2005 och utgöras av minst 80 % förnybar energi.
Andelen resor som görs med cykel eller gång ska vara minst 30 % och andelen resor som görs med kollektivtrafik ska vara minst 28 % av det totala antalet resor i Skåne.
Utsläppen av växthusgaser från transporter i Skåne ska vara minst 70 % lägre än år 2010.

Lokala miljö mål i Sjöbo kommun

Vid mailkontakt med samhällsplanerare på Sjöbo kommun den 9 och 28 mars framgick det att det i Sjöbo kommun just nu pågår ett arbete med att ta fram ett lokalt miljöprogram med tillhörande miljö mål, indikatorer/prioriteringar och miljö läget för kommunen. Miljö målen tas fram med de globala och nationella målen som grund. Miljöprogrammet ska upp i nämnden i april och prognosen är att det ska vara klart för antagande i höst, det finns alltså inget officiellt miljö målsprogram i dagsläget.

3.3.2 MILJÖ KVALITETSNORMER

Enligt 5 kap. 1 § miljöbalken får regeringen för vissa geografiska områden eller för hela landet meddela föreskrifter om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt (miljö kvalitetsnormer), om det behövs för att varaktigt skydda människors hälsa eller miljön eller för att avhjälpa skador på eller olägenheter för människors hälsa eller miljön.

3.3.3 PLANFÖRHÅLLANDEN

Åtgärden är förenlig med kommunens planer. För det planerade verksamhetsområdet finns inga konflikter med Sjöbo kommuns översiktsplan från 2009, eller i fördjupning av översiktsplanen från 2013, eller från granskningshandlingen av den nya översiktsplanen från 2021. Aktuellt verksamhetsområde ligger utanför detaljplanelagt område.

4 VERKSAMHETSBESKRIVNING

4.1 PLANERAD VERKSAMHET

4.1.1 PARKEN

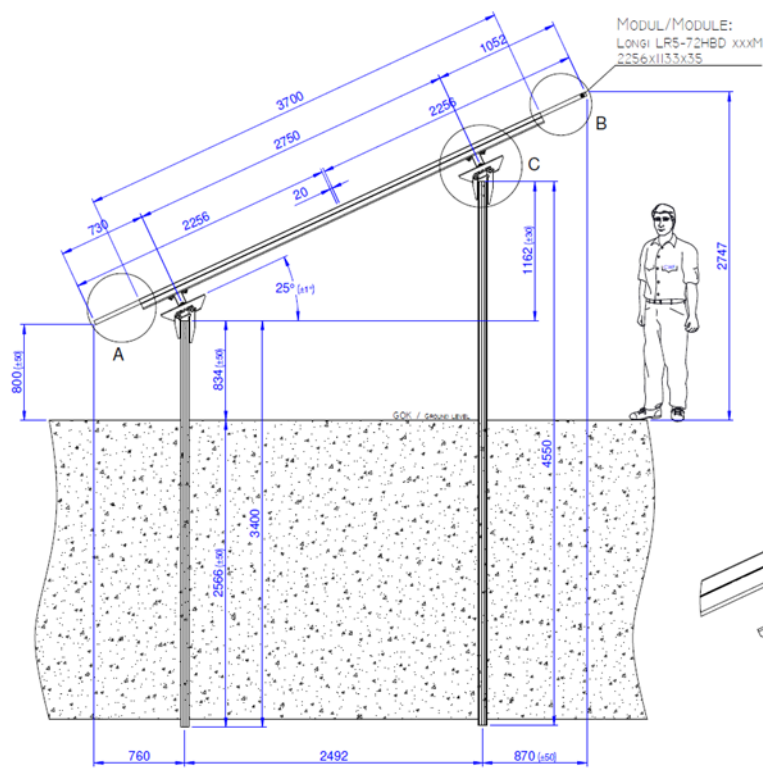
För att undvika eventuell påverkan såväl ovan som under jord kommer ett skyddsavstånd om 10 meter hållas från stängsel till träddungen för att undvika påverkan på träden eller dess rötter. Det rör sig en del storvilt i området och solcellsfälten delas därför upp i tre separata områden med breda passager som ger viltet goda möjligheter att gå runt parken. Valt stängsel är även utformat så småvilt lätt kan ta sig igenom. Vidare hålls ett avstånd på 10 meter till diket som leder över fastigheten samt 10 meter till angränsade fastigheter för att ytterligare underlätta för vilt att ta sig runt området.

De transporter som verksamheten ger upphov till vid byggnationen hör till etablering av personalbodar, materialtransporter (moduler, montagesystem, sand, kabel, transformatorer, växelriktare, staket), personal- och verktygs transporter samt utställning, tömning och hämtning av materialåtervinningscontainers. Transporterna är främst lätta fordon (skåpbil), men det förekommer även en del tunga fordon (lastbilar). I driftskedet uppstår enstaka transporter av lätta fordon från driftpersonal. På riksvägen kör dagligen mellan 8 000-12 000 fordon, varav cirka 800-1 200 fordon är tunga. De transporter som verksamheten ger upphov till innebär en ytterst marginell ökning av trafikflödet i området.

4.1.2 UTFORMNING PANELER

Av fastighetens totala yta på 24 hektar kommer cirka 5 hektar stängslas in på totalt tre olika ytor. Inom dessa ytor placeras solcellspanelerna, två transformatorstationer och nödvändigt kablage. Solcellspanelerna planeras att placeras och radas upp symmetriskt för att ge en så liten påverkan på landskapsbilden som möjligt. För att minimera markpåverkan monteras solcellspanelerna på moduler som anläggs på stolpar, vilka trycks ned max 3,5 meter i jorden.

Stolparna som förs ned i jorden är 11x8 centimeter och står i par med cirka 2,5 meters internt avstånd och 4 till 7 meters avstånd mellan stolp-paren. Solcellspanelerna kommer monteras med cirka 25 graders lutning för att få en så bra produktion som möjligt. På så sätt blir den totala höjden från marken till solcellspanelernas underkant cirka 0,8 meter och från marken till deras överkant cirka 3 meter, se Figur 12 nedan. Panelernas höjd ovan marken ger utrymme för fortsatt odling under modulerna. Raderna av solcellspaneler kopplas sedan samman till växelriktare som i sin tur kopplas ihop med ett internt elnät som schaktas ner i jorden. Schakten för elnätet innebär att diken som är cirka 1 meter breda och 0,5 meter djupa grävs, markkablarna läggs i, och sedan fylls diket ut igen. Elnätet kommer sammanlagt att bli cirka 1 kilometer långt och löpa längs utvalda sträckor, se detaljer för dragningen i Bilaga 2 – Detaljkarta.

Figur 12. Exempelskiss för modulsystem och monterad solcellspanel. Bilden finns i högre upplösning i Bilaga 3 – Exempelbild solcellspanel.

4.1.3 KRAFTKABEL ÖVER DIKE

Figur 13. Lägesbeskrivning av kabeldragning över vattenområde.

Den kraftkabel som dras för att koppla samman de olika delarna av parken dras över diket i nord-sydlig riktning. Kabeln kommer i första hand att läggas i marken vid diket befintliga kulvertering, direkt i anslutning till tillfartsvägen, se Figur 13. Om detta ej är möjligt är den alternativa lösningen att lägga kabeln i ett metallrör som läggs över diket, över högsta vattennivå för att undvika att påverka detta negativt. Se vart i Figur 13 och hur i Figur 14.

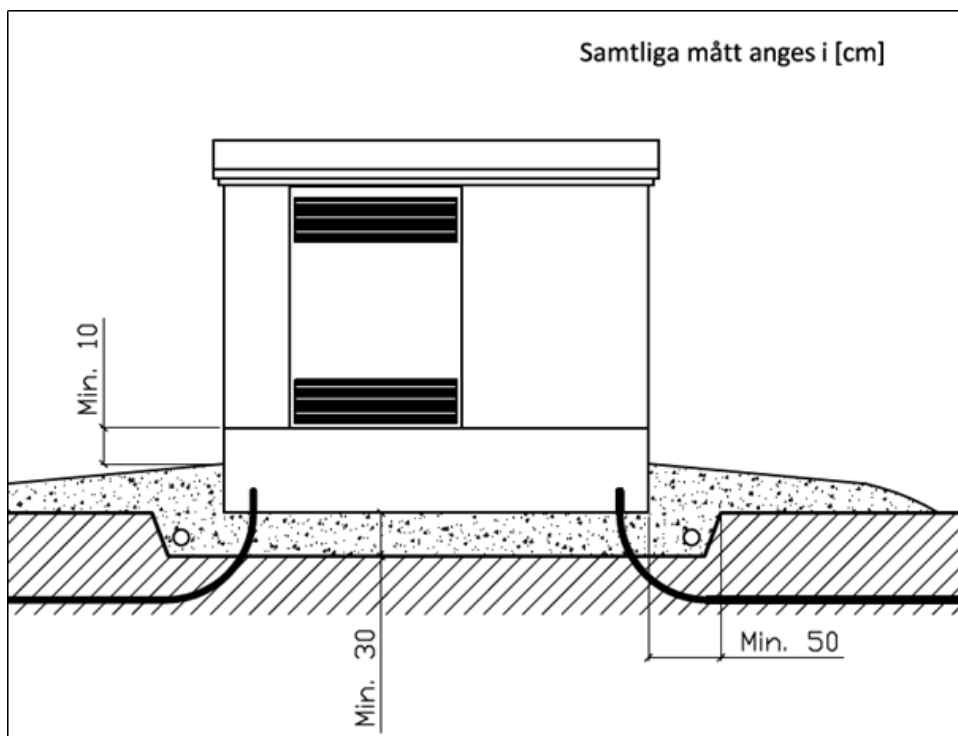

Figur 14. Exempel på kabeldragning i metallrör över dike.

4.1.4 TRANSFORMATORSTATIONER

Inom projektområdets ytterkanter placeras två transformatorstationer om 1,5–2,0 MW styck för att kunna leverera ut växelström på Sjöbo elnät. Transformatorstationerna är bygglovspliktiga och en separat process kring detta sker med Sjöbo kommun. För att undvika att behöva anlägga några nya vägar placeras stationerna så att de kan lyftas på plats i direkt anslutning till befintlig väg, dock minst 12 meter från vägområdet.

För att få en driftsäker uppställning av transformatorstationen grävs en yta på cirka 4x6 meter ut och fylls med bärlager som täcks med geotextil och ovanpå detta läggs makadam som packas noga. Ovanpå detta placeras transformatorstationen och därefter återfylls det med singel runt stationen upp till 10-30 centimeter under dörrarna. Transformatorstationerna är utrustade med oljeuppsamlingsskydd. Själva stationen är cirka L5,3xB3xH3,2 meter och kommer sannolikt att ha mossgröna väggar och svart tak för att smälta in i omgivningen, se Figur 15 och Figur 16.

Figur 15. Exempel på uppställning av transformatorstation.

Figur 16. Exempelbild transformatorstation under byggnation av solcellspark i Varberg. Även en del av schakt är med på bild.

4.1.5 STÄNGSEL

Projektet kommer av säkerhets- och försäkringsskäl att inhägnas med ett cirka 2 meter högt stängsel samt förses med larm och kameraövervakning som har direkt anslutning till ett lokalt vaktbolag. Stängslet är uppdelat i tre delområden vilket innebär att människor och större djur lätt kan ta sig runt den färdiga anläggningen och genom de två passager som bildas. Stängslets utformning möjliggör fri rörelse och nyttjande av anläggningen som livsmiljö för smådjur samtidigt som det är utformat så att småvilt enkelt kan ta sig igenom anläggningen. Ledningsgatan, området under den luftburna kraftledningen samt området runt diket kommer ej att stängslas in. Stängslet kommer att vara av likadan utformning som den närliggande solcellsparken på fastigheten Sövde 32:3, se hur i Figur 17.

Avseende stängslets påverkan på närliggande vägar kommer stängslet placeras och utformas på ett trafiksäkert sätt. Stängslet kommer placeras 35 meter från riksväg 11/13 och minst 10 meter från vägområdet till den mindre grusvägen som går söderut från riksvägen. Stängslet är utformat med tråd som löper mellan trästolpar, där stolparna inte är tjockare än 10 centimeter i diameter. Ur trafiksäkerhetssynpunkt kommer sikten vara fortsatt god både längs med vägen och genom stängslet, och vid en olycka är stängslet mycket eftergivligt, både med avseende på tråden och på trästolparna.

I övrigt kommer marken inte påverkas genom ytterligare grävning, schaktning, utfyllnad eller liknande utan kommer kunna bibehållas i det skick och den klassificering den har idag.

Figur 17. Bild på stängsel och solceller på fastigheten Sjöbo Sövde 32:3

4.2 VERKSAMHETSOMRÅDE

Verksamhetsområdet är cirka 5 hektar stort och består av åkermark där nuvarande gröda som odlas är en mellangroda med gräs. Åkermarken har mycket sandinblandning och är av klass 3, det vill säga att marken är lågproduktiv. Innan dess odlades ärtor, vete samt flerårig vall som användes som foder åt mjölkkor. Den fortsatta markanvändningen under solcellerna kommer att vara samma mellangroda med gräs som i befintligt läge, och denna kommer skördas för att användas som foder åt mjölkkor.

5 FÖRUTSEDD PÅVERKAN OCH SKYDDSÅTGÄRDER

5.1 NATURMILJÖ

Den trädunge som finns strax väster om verksamhetsområdet kommer inte att påverkas av projektet eftersom ett skyddsavstånd på 10 meter hålls från stängsel till dungen.

Oavsett utformning av parken kommer den innebära en viss påverkan för vilda djur eftersom verksamheten innebär en ändring av naturmiljön i ett tidigare tomt och helt öppet område. Med skyddsåtgärder listade nedan kommer dock påverkan att minska och bli mycket liten.

Diket som löper genom fastigheten är ett värdefullt småvatten i jordbruksmark och omfattas av det generella biotopskyddet. Diket kommer inte påverkas av verksamheten eftersom ett skyddsavstånd om 10 meter hålls till diket för att undvika direkt påverkan på vattendraget samt tillåta obehindrade passager och en god levnadsmiljö för såväl större som mindre djur. Kan kabeln läggas i marken i den befintliga kulverteringen kommer det alternativet att väljas. Visar det sig att det inte går kommer markkabeln att läggas i ett metallrör över diket, vilket placeras ovanför högsta vattennivå för att inte påverka diket ens vid kraftiga flöden. Alternativet kommer med tillhörande lämpliga skyddsåtgärder innebära att diket, dess recipient samt dess funktion som levnadsmiljö inte påverkas negativt av projektet. Inget länsvatten kommer att släppas till diket i anläggningsskedet och det finns inga befintliga föroreningar i marken som kan spridas till diket. Varken diket med dess tillhörande livsmiljöer eller recipienten påverkas negativt av åtgärden.

Skyddsåtgärder

- Skyddsavstånd till trädunge
- Utforma parken på ett sätt som minimerar påverkan på viltets rörelsefrihet.
- Skyddsavstånd till dike.
- Utföra samtliga arbeten vid vatten så att grumling av vattnet och annan föroreningspåverkan undviks så långt som möjligt.
- Undvik om möjligt åtgärderna i diken under perioden april-maj. Om arbetena trots det sker under perioden, säkerställ först att inga groddjur leker eller har lagt rom på platsen.
- Om kabeln måste placeras över diket ska den göra det i ett metallrör som går ovanför högsta vattennivå

5.2 KULTURMILJÖ

Varken fornlämningen (Ilstorp 45:1) som ligger i närheten kommer inte att påverkas av aktuell åtgärd eller kulturmiljön i övrigt bedöms inte påverkas av aktuell åtgärd.

Skyddsåtgärder

- Försiktighetsprincipen följs vid all typ av schaktning
- Kulturmiljölagen (1988:950) följs

5.3 REKREATION

Solcellsparken kommer att delas upp i tre mindre fält med öppna passager mellan varje fält, vilket innebär att möjligheten att röra sig i området inte påverkas då den förblir oförändrad. Verksamheten innebär inte heller någon påverkan på människors möjlighet att nyttja naturreservatet Klingavälsåns dalgång, som ligger cirka 1800 meter sydväst om verksamhetsområdet.

5.4 IANSPRÅKTAGANDE AV JORDBRUKSMARK

Solcellsparken tar cirka 5 hektar av brukningsvärd jordbruksmark i anspråk. Enligt 3 kap. 4 § får brukningsvärd jordbruksmark endast tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Anläggningen har en kapacitet att producera cirka 4 GWh varje år, vilket motsvarar ungefär 2,5% av den årliga elkonsumtionen i Sjöbo kommun. Solcellsparken förväntas att generera förnyelsebar energi i minst 30 år, vilket tillgodoser ett väsentligt samhällsintresse. Med hänvisning till slutsatserna som dragits i lokaliseringsutredningen i kapitel 2.3 Lokalisering, kan detta inte göras genom att annan mark tas i anspråk.

Om pålade ställningar (eller liknande) används för montering av solpaneler uppstår endast minimala störningar av marken och de upptar ca 1% av markytan. Detta till skillnad mot betongfundament som tar betydligt större anspråk på markyta. Resterande infrastruktur påverkar ca 5% av markytan och ca 25–40 % av markytan skuggas delvis av panelerna. Det gör att 95% av markytan i en solcellspark är tillgänglig för växter och djur (RISE, 2021).

Anläggandet av solcellsparken innebär en viss påverkan från att stolpar för moduler såväl som stängsel som trycks ned i jorden, schakt för markkabel genomförs och ytor för två mindre transformatorstationer förbereds genom schakt och makadam. All markkabel förläggs så att den inte utgör något hinder vid normalt brukande av jordbruksmarken.

Marken kommer fortsätta brukas på samma sätt som idag i harmoni med parken vilket innebär att den behåller sin klassning som jordbruksmark.

Skyddsåtgärder

Stolparna är inte gjutna eller satta med fundament utan kan med lätthet dras upp ur marken den dagen verksamheten avvecklas och marken ska återställas. Stängsel tas ner, kablar kommer dras upp ur marken och transformatorstationer kommer lyftas bort. Markägaren äger rätt att behålla transformatorstationer och den anslutning till

elnätet som parken har bekostat. Detta kan ge möjligheter till laddning av eldrivna jordbruksmaskiner.

Om marken snabbt skulle behöva återgå till sitt ursprung för att användas till odling, matproduktion eller andra ändamål med anledning av oförutsebara händelser (exempelvis krig eller naturkatastrof) är det enkelt att demontera parken utan att förstöra ingående delar. Byggnation av solceller innefattar inga fasta byggnader på fasta fundament. Transformatorstationerna är det enda som är av mer permanent karaktär, men i detta fall är det relativt små stationer som lätt kan lyftas bort. Den totala yta som påverkas av transformatorstationerna är cirka 48 kvadratmeter. I övrigt kan all demontering ske för hand med handverktyg, det enda som kräver maskin är uppdragandet av stolpar och nedgrävda kablar. Varje stolpe sitter fast med en kraft som motsvarar cirka 170 kilogram vilket är något i princip alla lyftande maskiner som man använder på ett vanligt lantbruk klarar av att lyfta (hjullastare, traktor, grävmaskin med mera). Total sträcka för schakt med kabel är cirka 1 kilometer vilket tar ungefär 40 timmar med en grävmaskin att gräva upp.

Eftersom marken i verksamhetsområdet inte kommer hårdgöras, utan endast påverkas av de nedtryckta stolparna, kablarna och transformatorstationerna kan åkern omedelbart återgå till fullskalig produktion när parken väl är demonterad. Påverkan av att ta jordbruksmarken i anspråk för att anlägga solcellsparken bedöms bli liten i jämförelse med nollalternativet.

5.5 NÄRBOENDE

I anläggningsskedet förväntas närboende främst kunna påverkas negativt av buller från byggnationen samt från transporter. Under byggnationen kommer stolpar att tryckas ned i marken, och arbetsmaskiner och fordon kommer uppehålla sig i området.

Det uppstår väldigt lite ljud när stolparna trycks ned. Marken är relativt mjuk, det är ett lätt och snabbt genomfört arbete och närboende befinner sig tillräckligt långt bort för att inte påverkas negativt av detta.

Transporterna ger upphov till luftutsläpp men detta bedöms inte påverka närboende då antalet transporter är så pass få att påverkan på närboende från uppkomna utsläpp bedöms vara försumbart.

I driftskedet bedöms närboende inte påverkas i samma utsträckning av transporter eftersom omfattningen av dessa (antal och storlek) minskar drastiskt så fort parken är färdigbyggd. De ljud parken kan ge upphov till i driftskedet är transporter av underhålls-/driftpersonal, samt ett svagt surrande från transformatorstationerna. Det surrande ljudet är dock väldigt lågt och bedöms inte höras när man befinner sig utanför verksamhetsområdet.

Påverkan på landskapsbilden och upplevelsen av miljön är svårare att redogöra för rent objektivt eftersom den individuella uppfattningen av solcellsparken varierar från person till person, bland annat beroende på vad individerna har för relation till det aktuella landskapet och till energislaget som sådant. För vissa personer kommer parken inte störa alls eller kanske rentav uppfattas som positiv. För andra personer kan parken innebära en förändring av landskapsbilden.

Det finns tre fastighetsägare i närheten av parken. Den närmaste fastigheten (punkt 1 i Figur 11) är den som främst påverkas av parken, och denne är införstådd med

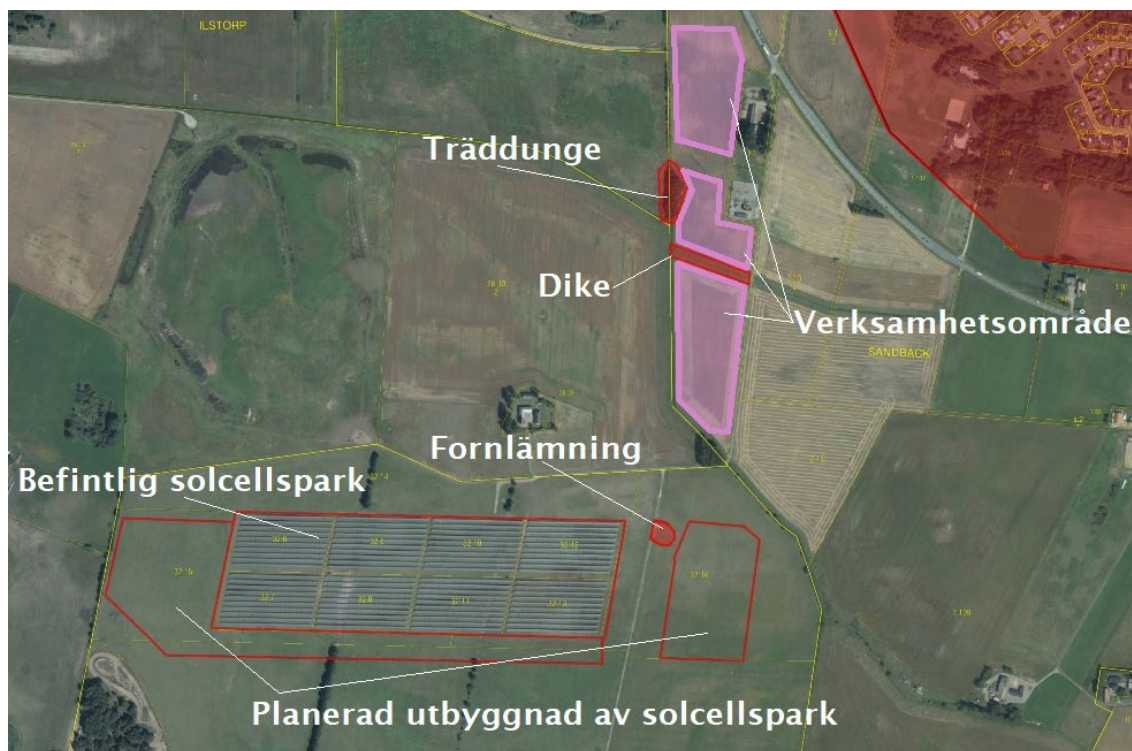
åtgärden. Fastigheten till väster om åtgärden (punkt 2 i Figur 11) är i dagsläget redan visuellt påverkad av den befintliga, närliggande solcellsparken som ligger cirka 150 meter söder om fastighetens bostadshus. Fastigheten till öster om åtgärden (punkt 3 i Figur 11) bedöms inte vara påverkad av befintlig anläggning eller bli påverkad av den planerade anläggningen.

Skyddsåtgärder

- Lokalisering och utformning av parken som minskar synligheten för människor som bor i tätortens sydvästra delar (gamla och nya bostadsområdet) samt från riksvägen.
- Planera anläggningsverksamhet så att bullrande verksamhet inte utförs på kvällar, nätter eller helgdagar.
- Vid risk för överskridande av riktvärden bör skyddsåtgärder att vidtas.
- Informera närboende om anläggningsarbeten.
- Uppfylla Naturvårdsverkets riktlinjer för buller från byggplatser.

6 FÖRUTSEDDA KUMULATIVA EFFEKTER

Det ligger en tidigare beslutad solcellsanläggning cirka 130 meter söder om verksamhetsområdet, se Figur 18. Svea Solar är verksamhetsutövare till den närliggande parken, som är 20 hektar stor och delvis uppförd. 12 hektar är uppfört och ytterligare 8 hektar ska anläggas. Nedan beskrivs de förutsedda kumulativa effekter som dessa två solcellsparker kan ge upphov till i såväl anläggningsskedet som i driftskedet.

Figur 18. Den närliggande solcellsparken och dess planerade utbyggnad syns inom de röda rutorna i södra delen av bilden. Verksamhetsområdet för aktuell åtgärd syns i rosa.

6.1 ANLÄGGNINGSSKEDET

Att anlägga parken i närheten av en park som håller på att byggas ut innebär ökad påverkan och större effekter för närboende i anläggningsskedet än nollalternativet, som ju innebär att endast den närliggande parken byggs ut.

Det är ännu inte klarställt om parkerna kommer byggas och byggas ut samtidigt eller efter varandra i tid. Det finns för- och nackdelar med båda scenarion. Om anläggningsskedena för de olika parkerna sammanfaller eller överlappar kan det innebära en större påverkan på närboende, dock under en kortare tidsperiod. Vidare finns potential för vissa samordningsvinster att göras av projekten. Om parkernas anläggningsskeden inte sammanfaller utan inträffar efter varandra finns fördelar för närboende i att störningen inte blir lika stor som om två parker byggs samtidigt. Färre transporter kör i området och bullernivåerna blir mindre än om parkerna anläggs samtidigt, och respektive byggnation kan gå mer obemärkt förbi. Trots att störningarna som uppkommer är mindre, innebär det dock att störningarna uppkommer under en längre tidsperiod.

De störningar som anläggningsskedet ger upphov till, oavsett park och oavsett huruvida parkernas anläggningsskeden sammanfaller, kommer främst från transporter och arbetsmaskiner. Transporterna kan innebära bullerstörningar och utsläpp till luft, och vid torrt väglag kan de röra upp damm.

6.2 DRIFTSKEDET

6.2.1 NÄRBOENDE

När parken är driftsatt kan parken tillsammans med närliggande park innebära en ökad visuell påverkan på närboende då parkernas etablering innebär en ändrad landskapsbild. Det kommer bli fler solceller i ett område där det i nollalternativet var en solcellspark i ett jordbrukslandskap. Dock är den visuella påverkan mycket begränsad eftersom parken inte kommer synas särskilt tydligt då den ligger så pass nära marken, inte har några uppstickande delar och smälter in i det vidsträckta landskapet. Vidare är påverkan på landskapsbilden och upplevelsen av att parken innebär en visuell störning högst individuell. Sammanfattningsvis bedöms den visuella påverkan vara liten eftersom parken kommer smälta in i ett område som redan är visuellt påverkat av den befintliga parken.

Transformatorstationerna kan ge upphov till ett visst surrande. Den sammanlagda påverkan från Sandbäcks solcellspark tillsammans med den närliggande solcellsparken innebär en större ljudpåverkan, surrandet avtar dock med avståndet och transformatorstationerna bedöms inte höras utanför verksamhetsområdena. Det innebär att transformatorstationerna från de båda parkerna ligger så pass långt ifrån varandra att de inte kommer höras samtidigt från olika områden. Ljudet som frigörs från transformatorstationerna är så lågt att det inte bedöms innebära någon påverkan på närboende varken från den aktuella parken eller från aktuell park tillsammans med den närliggande parken.

I driftskedet kör ett fåtal transporter (lätta fordon) till parken, dessa för att transportera driftpersonal till och från anläggningen. Driftpersonal för två parker innebär naturligtvis fler transporter än för en park, men eftersom antalet transporter per park är så pass få och de olika parkerna sannolikt inte har samma tillfartsväg, så bedöms påverkan på närboende från transporter inte ändras eller öka jämfört med nollalternativet.

Sammanfattningsvis bedöms den kumulativa effekten på närboende från båda parkerna som mycket liten.

6.2.2 IANSPRÅKTAGANDE AV JORDBRUKSMARK

Båda solcellsparkerna tar brukningsvärd jordbruksmark i anspråk. Aktuell åtgärd fortsätter bruka marken genom odling mellan och under solcellerna, medan närliggande park fortsätter bruka marken genom att låta får (eller andra betesdjur) beta på marken mellan och under solcellerna. Detta innebär att marken i båda verksamhetsområdena kan bibehålla sin karaktär och klassning som jordbruksmark.

Större ytor som täcks av solcellspanelerna kan innebära mer skuggad mark och en något mindre produktion av grödor. Trots minskad produktion av grödorna ökar dock den totala markeffektiviteten, eftersom marken nyttjas till att producera både solenergi och grödor (RISE, 2021). Tidigare studier har även visat att betesmark under solceller kan vara mycket gynnsamma för biologisk mångfald eftersom de skapar mestadels ostörda stora markområden, helt utan användning av bekämpningsmedel eller gödselmedel. Detta tillåter att livsmiljöer för olika arter av gräsmarkvegetation och tillhörande djur kan bildas (BNE, 2019). Då ingreppet i marken ser likadant ut för båda parkerna innebär det också att marken är lika återställningsbar för båda områdena. Fler parker i samma område innebär inte att större ytor jordbruksmark förstörs, tas ur bruk eller påverkas permanent eftersom man efter driftskedet kan återställa all mark till sitt ursprung.

6.2.3 NATURMILJÖ

Aktuell åtgärd innebär att fler ytor i landskapet stängslas in, vilket påverkar rörelsefriheten för vilda djur mer än i nollalternativet. Aktuell solcellspark är utformad med den närliggande parken i åtanke, och har delats upp i tre delområden bland annat för att undvika att hela närområdet påverkas och tvingar vilda djur att gå långa sträckor runt parkerna. Den utformning som valts (med tre mindre block samt ett stängsel som kan släpper igenom mindre djur) möjliggör för både stora och små djur att fortsatt kunna röra sig genom landskapet. Parken bedöms inte innebära någon stor påverkan jämfört med nollalternativet, och bedöms inte heller innebära någon stor påverkan tillsammans med befintlig park efter utbyggnad. Sammanfattningsvis görs bedömningen att det inte blir någon signifikant skillnad på rörelsefriheten i denna del av Sjöbo med en eller flera parker i området förutsatt att parkernas utformning är väl genomtänkta.

6.2.4 REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Genom att fler eller större ytor i landskapet stängslas in begränsas möjligheten att röra sig från ena änden av verksamhetsområdet till den andra. Dock är varken området för aktuell åtgärd eller området för den tidigare beslutade solcellsparken områden som nyttjas för friluftsliv. De är och har varit privata åkrar som nyttjas för odling och alltså inte områden där människor uppehåller sig ur rekreationssynpunkt. Det går inte heller några vandringsleder genom områdena som kan påverkas negativt genom att människor hindras eller måste ta en annan väg till följd av de båda stängslade parkerna.

6.2.5 ANDRA NÄRLIGGANDE VERKSAMHETER

Svenska kraftnät planerar en ny kraftledning, Hansa PowerBridge, mellan Hurva i Hörby kommun och Güstrow i norra Tyskland. Ledningen är byggd som en 700 MW DC-kabel i samarbete med den tyska systemoperatören 50Hertz, och leds väster om verksamhetsområdet i sydlig riktning, se dragningen i Figur 2. Eftersom parken utformats med det i åtanke kommer parken inte påverka ledningen, och ledningen bedöms inte påverka parken.

Elen levereras ut på det lokala elnätet genom en lokal elnätsstation öster om verksamhetsområdet. Kontakt är etablerad med Sjöbo elnät som driver lokalnätsstationen. I dagsläget finns det inget som antyder att elnätet inte skulle klara av att ta emot elproduktionen från de båda parkerna, om även den närliggande parken leder ut sin elproduktion på samma elnät. Elnätet bedöms inte vara en begränsande faktor och det bedöms inte heller uppstå några negativa effekter i att leda ut elen från två parker till samma elnät.

7 HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER

7.1 MARK OCH VATTEN

Totalt tas cirka 5 hektar åkermark i anspråk. Sättet verksamheten utformas på innebär dock att markanvändningen inte ändras och att marken bibehåller sin klassning som jordbruksmark. Produktionen av grödan på åkern kan minska något då fler partier skuggas av modulerna men forskning har visat att solceller tillsammans med odling av grödor innebär högre markeffektivitet jämfört med enbart odling (RISE, 2021). Ingen förlust av vatten görs i området då anläggningen inte använder sig av vatten och ingen bortledning eller avvattnings kommer att genomföras.

7.2 RÅVAROR

Solcellsmodulerna består generellt av glas, aluminium, polymerer, kisel, silikonfogmassa och koppar, exakt fördelning beror på vilken modell som används. Efter det att verksamheten är avslutad kommer solcellerna att kunna nedmonteras och metaller och övriga komponenter återvinnas.

7.3 ENERGI

Ur ett energiperspektiv så är parken återbetald efter strax under 2 år. Mängden el som tillförs anläggningen är försumbart liten och används för övervakningskameror och larm. Parken innebär en samlad positiv nettoeffekt.

8 MÅLUPPFYLLELSE

Skånes totala slutanvändning av energi var år 2017 runt 36,2 TWh, och energianvändningen utgörs till 51% av förnybar energi. Skåne har ett klimatmål till 2030 att energianvändningen i länet ska utgöras av minst 80 % förnybar energi och i Sverige är dessutom ett nationellt mål att ha 100 % förnybar elproduktion år 2040. Den stora mängden soltimmar i Skåne och behovet av att komplettera vindkraftsproduktionen gör solceller till en attraktiv teknik för att arbeta mot satta energi- och klimatmål.

8.1 MILJÖKVALITETSNORMER

Solcellsparken utsätter inga människor för betydande olägenheter, ger inte upphov till buller över gränsvärdena angivna i miljö kvalitetsnormerna, ger upphov till väldigt få luftutsläpp och släpper inte ut några näringsämnen direkt till recipient.

Verksamheten överskrider inte den acceptabla miljö kvaliteten för mark, vatten, luft, buller eller miljön i övrigt och bedöms inte påverka miljö kvalitetsnormerna negativt på något sätt.

8.2 SLUTSATS

Att etablera parken bidrar till uppfyllelse för regionala och nationella klimat- och energimål. Att inte etablera parken försvårar för måluppfyllelsen om ökad förnybar energi.

9 SAMLAD BEDÖMNING

Den samlade bedömningen är att åtgärden innebär obefintliga till små negativa konsekvenser för miljön. I ett övergripande perspektiv kommer anläggningen, genom sin utsläppsfria energiproduktion, att medföra positiva konsekvenser för miljön och vara bidragande till regional och nationell måluppfyllnad.

10 FORTSATT SAMRÅD

Sökandes syn på åtgärden är att verksamheten inte medför en betydande miljöpåverkan. Solkompaniet menar därför att ett avgränsningssamråd inte behöver hållas. Fortsatt samråd föreslås därför endast hållas med länsstyrelsen i Skåne, tillsynsmyndigheten och enskilda berörda inför framtagandet av en liten miljökonsekvensbeskrivning.

Mer specifikt innebär detta att ett samrådsmöte hålls med länsstyrelsen och tillsynsmyndigheten, och att närboende därefter informeras om processen via informationsblad och en hemsida där kontaktuppgifter till Solkompaniet finns.

11 REFERENSER

BNE/Bundesverband Neue Energiewirtschaft e.V. 2019. Solar parks – profits for biodiversity. Study | November 2019. Återfinns på länk: https://www.bne-online.de/fileadmin/bne/Dokumente/Englisch/Publications/201911_bne_study_biodiversity_profits_from_pv.pdf

Regionmuseet i Kristianstad/Landsantikvarien i Skåne. 2013. Kulturmiljöprogram Sjöbo tätort. Kulturhistorisk översikt, delområde 1. Dnr L12.20-296-12, 1370.

RISE. 2021. RISE Rapport 2021:52. Påverkan och möjligheter för multifunktioner. Solcellsparker, biologisk mångfald och ekosystemtjänster. En kunskapssammanställning från projektet Eko-Sol.

Sjöbo kommun. 2009. Översiktsplan för Sjöbo kommun.

Sjöbo kommun. 2013. Fördjupning av översiktsplanen för Sjöbo tätort.

Sjöbo kommun. 2022. Mailkontakt 2022-03-09 och 2022-03-28 med Samhällsplanerare/Landskapsvetare Emelie Willsäter på Stadsbyggnadsförvaltningen.